

6.2.2013

B7-0057/2013 }
B7-006/2013 }
B7-0068/2013 }
B7-0070/2013 }
B7-0072/2013 }RC1

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus:

Verts/ALE (B7-0057/2013)

ECR (B7-0066/2013)

S&D (B7-0068/2013)

PPE (B7-0070/2013)

ALDE (B7-0072/2013)

dėl Zimbabvės žmogaus teisių aktyvistų kalinimo
(2013/2536(RSP))

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Filip Kaczmarek, Elmar Brok, Cristian Dan Preda, Bernd Posselt, Roberta Angelilli, Mario Mauro, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Zuzana Roithová, Monica Luisa Macovei, Sari Essayah, Giovanni La Via, Philippe Boulland, Jean Roatta, Tunne Kelam, Mariya Gabriel, Elena Băsescu, Petri Sarvamaa, Eduard Kukan, Martin Kastler, Jarosław Leszek Wałęsa, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Anna Záborská, Bogusław Sonik

PPE frakcijos vardu

Véronique De Keyser, Ana Gomes, Richard Howitt, Ricardo Cortés Lastra, Michael Cashman, Norbert Neuser, Mitro Repo, Joanna Sensyszyn, Liisa

RC\926557LT.doc

PE503.578v01-00 }
PE503.587v01-00 }
PE503.589v01-00 }
PE503.591v01-00 }
PE503.593v01-00 } RC1

Jaakonsaari, Patrice Tirolien

S&D frakcijas vardu

Louis Michel, Sarah Ludford, Marietje Schaake, Alexander Graf

**Lambsdorff, Marielle de Sarnez, Robert Rochefort, Ramon Tremosa i
Balcells**

ALDE frakcijas vardu

Judith Sargentini, Barbara Lochbihler, Rui Tavares, Nicole Kiil-Nielsen,

Raül Romeva i Rueda

Verts/ALE frakcijas vardu

Geoffrey Van Orden

ECR frakcijas vardu

RC\926557LT.doc

PE503.578v01-00 }

PE503.587v01-00 }

PE503.589v01-00 }

PE503.591v01-00 }

PE503.593v01-00 } RC1

Europos Parlamento rezoliucija dėl Zimbabvės žmogaus teisių aktyvistų kalinimo (2013/2536(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Zimbabvės, iš kurių pati naujausia priimta 2013 m. sausio 17 d. (2013/2515(RSP)),
 - atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 23 d. Kotonu pasirašytą Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalių grupės ir Europos bendrijos partnerystės susitarimą (Kotonu susitarimą),
 - atsižvelgdamas į 2012 m. liepos 23 d. Europos Sąjungos Tarybos išvadas dėl Zimbabvės ir į Tarybos įgyvendinimo sprendimą 2012/124/CFSP dėl ribojamųjų priemonių Zimbabvei,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. vasario 15 d. Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Catherine Ashton padarytą ES pareiškimą dėl Zimbabvės,
 - atsižvelgdamas į ES delegacijos į Zimbabvės Respubliką 2012 m. rugpjūčio 17 d. ir lapkričio 12 d. pareiškimus dėl naujausių priekabiavimo prie žmogaus teisių gynėjų incidentų,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 24 d. ir 2012 m. gegužės 29 d. JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro (angl. HCHR) pareiškimus,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. sausio 18 d. Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (angl. OHCHR) atstovo spaudai pranešimą apie naujausius išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus, įvykdytus prieš rinkimus,
 - atsižvelgdamas į 2000 m. rugsėjo 8 d. paskelbtą Jungtinių Tautų tūkstantmečio deklaraciją, kurioje nustatyti Tūkstantmečio vystymosi tikslai,
 - atsižvelgdamas į 1981 m. birželio mėn. Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją, kurią Zimbabvė ratifikavo,
 - atsižvelgdamas į 2007 m. sausio mėn. Afrikos demokratijos, rinkimų ir valdymo chartiją, kurią Zimbabvė ratifikavo,
 - atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio mėn. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 1998 m. Jungtinių Tautų žmogaus teisių gynėjų deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 122 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi gerokai padaugėjo bauginimo, savavališkų areštų, teismo priekabiavimo ir žmogaus teisių aktyvistų bei Roberto Mugabės partijos Zimbabvės Afrikos nacionalinės sąjungos-Patriotinio fronto (angl. *Zimbabwe African National Union, Zanu-PF*) politinių priešininkų dingimo atvejų laikotarpiu, kuris dabar laikomas pasirengimu rinkimams, ir nusitaikyta į daug Judėjimo už demokratinę pertvarką (angl. *Movement for Democratic*

RC\926557LT.doc

PE503.578v01-00 }
PE503.587v01-00 }
PE503.589v01-00 }
PE503.591v01-00 }
PE503.593v01-00 } RC1

Change, MDC) narių, kai kuriuos MDC narius parlamente ir pagrindinius MDC vadovybės narius, kaip antai energetikos ministrą Eltoną Mangomą, vieną iš vidaus reikalų ministrų Theresą Makone ir pašalintą Zimbabvės parlamento pirmininką Lovemore Moyo;

- B. kadangi 2013 m. sausio 14 d. buvo areštuotas nacionalinis vykdomasis Zimbabvės žmogaus teisių asociacijos (angl. *ZimRights*) direktorius ir Zimbabvės krizės koalicijos pirmininkas Okay Machisa,
- C. kadangi Okay Machisai buvo pateikti kaltinimai dėl melagingų pranešimų skelbimo, klastojimo ir sukčiavimo, taigi dėl Baudžiamosios teisės (kodifikavimo ir reformos) įstatymo 31, 136 ir 137 skyrių pažeidimo ir tariamo bandymo suklaidinti Bendrojo registro biurą klastojant ir gaminant suklastotas rinkėjų registracijos pažymėjimų kopijas;
- D. kadangi Okay Machisa buvo suimtas ir laikomas Hararės ir Rodesvilio policijos nuvadose; kadangi aukštasis teismas paleido jį už užstatą itin nepalankiomis sąlygomis;
- E. kadangi kiti *ZimRights* nariai – už švietimo programas atsakingas pareigūnas Leo Chamahwinya ir Haifyldso (Highfields) vietos skyriaus pirmininkė Dorcas Shereni taip pat buvo savavališkai sulaikyti ir patyrė teisminį priekabiavimą, ir buvo pakartotinai paleisti už užstatą iki 2013 m. vasario 4 d. pagal 2013 m. sausio 21 d. magistratų teismo sprendimą;
- F. kadangi po Machisos, Chamahwinyos ir Shereni sulaikymo 2012 m. sausio 13 d. sekė policijos reidas į *ZimRights* biuro patalpas;
- G. kadangi šie areštai įvyko praėjus tik kelioms savaitėms po to, kai *ZimRights* pasmerkė didėjančio policijos žiaurumo Zimbabvėje tendenciją ir paragino kompetentingas institucijas nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų nutraukti šie žmogaus teisių pažeidimai; H. kadangi 2012 m. lapkričio 5 d. policijos reidas Zimbabvės konsultavimo paslaugų skyriuje (angl. *Counselling Services Unit*, CSU) – tai registruota medicinos klinika, teikianti medicininės ir konsultavimo paslaugas organizuoto smurto ir kankinimų aukoms –, ir trijų personalo narių sulaikymas nepateikus jiems oficialių kaltinimų duoda pagrindą nerimauti;
- I. kadangi susirinkimų, asociacijų ir žodžio laisvė yra pagrindinės bet kokios demokratijos sudėtinės dalys, ypač tokiomis aplinkybėmis, kai baigiamas konstitucijos rengimo procesas ir ruošiamasi demokratiniais rinkimams;
- J. kadangi tarp Zimbabvės nevyriausybinų organizacijų, į kurias policija surengė reidus 2012 m., buvo Zimbabvės žmogaus teisių asociacija (*Zimrights*), Konsultavimo paslaugų skyrius (CSU), Zimbabvės žmogaus teisių nevyriausybinų organizacijų forumas, Rinkimų išteklių centras (ERC) ir Zimbabvės gėjų ir lesbiečių asociacija (GALZ);
- K. kadangi koalicinė vyriausybė buvo suformuota 2009 m. Zanu-PF ir MDC rugsėjo mėn. susitarus dėl valdžios pasidalijimo siekiant išeiti iš politinės aklavietės ir nutraukti žmogaus teisių pažeidimus, atsiradusius po 2008 m. įstatymų leidžiamosios valdžios ir prezidento rinkimų;
- L. kadangi Nacionalinės vienybės vyriausybė (angl. GNU) savo Visuotiniame politiniame

RC\926557LT.doc

PE503.578v01-00 }
PE503.587v01-00 }
PE503.589v01-00 }
PE503.591v01-00 }
PE503.593v01-00 } RC1

susitarime įsipareigojo sukurti naują konstituciją, gerbti žmogaus teises ir laisvę vykdyti politinę veiklą ir atgaivinti ekonomiką; kadangi ji, nors ir prašė nebetaikyti ES ribojamųjų priemonių, neįvykdė savo įsipareigojimų pagal VPS, jai sunkiai sekėsi užtikrinti stabilumą šalyje ir ji nepadėjo pagrindo pereigai prie demokratijos, t. y. nesurengė patikimų rinkimų, dėl to, kad Zanu-PF sąmoningai tam trukdė;

- M. kadangi veiksminga Žmogaus teisių komisija būtų svarbus žingsnis įgyvendinant Visuotinį politinį susitarimą ir sutartas taikių ir patikimų rinkimų gaires;
- N. kadangi pagal Kotonu susitarimo 11b, 96 ir 97 straipsnius reikia laikytis nuostatų dėl gero valdymo, skaidrumo einant politines pareigas ir žmogaus teisių;
- O. kadangi šalies ekonomikos atsigavimas dar trapus ir tam tikra valstybės politika kelia grėsmę Sąjungos ir Zimbabvės ekonominiams santykiams;
 - 1. smerkia tebesitęsiantį žmogaus teisių pažeidinėjimą, įskaitant politinį žmogaus teisių aktyvistų bauginimą, priekabiavimą prieš jų ir savavališką areštą;
 - 2. ragina Zimbabvės valdžios institucijas paleisti visus už žmogaus teisių veiklos vykdymą sulaikytus žmogaus teisių gynėjus, nutraukti teisminį priekabiavimą ir visapusiškai išnagrinėti pažeidimus, su kuriais susiduria žmogaus teisių gynėjai;
 - 3. ragina Zimbabvės valdžios institucijas nedelsiant ir be jokių išlygų paleisti Dorcas Shereni ir Leo Chamahwiną;
 - 4. ragina Zimbabvės valdžios institucijas visomis aplinkybėmis užtikrinti fizinę ir psichologinę Okay Machisa, Leo Chamahwinos, Dorcas Shereni ir Faith Mamutse neliečiamybę;
 - 5. ragina Zimbabvę laikytis 1998 m. JT Generalinės Asamblėjos priimtos Jungtinių Tautų žmogaus teisių gynėjų deklaracijos ir ypač jos 1 straipsnio, kuriame teigiama, kad kiekvienas asmuo, pavieniui ar drauge su kitais, turi teisę nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis propaguoti žmogaus teises ir pagrindines laisves, siekti jas apsaugoti ir įgyvendinti;
 - 6. primena, kad pagal Visuotinį politinį susitarimą Zimbabvė įsipareigojo užtikrinti, kad ir jos teisės aktai, ir jos procedūros bei praktika atitiktų tarptautinius žmogaus teisių principus ir įstatymus;
 - 7. ragina Nacionalinės vienybės vyriausybę (angl. GNU) iki visuotinių rinkimų pradžios pakeisti represinius įstatymus, pvz., Prieigos prie informacijos ir privatumo apsaugos įstatymą, Viešosios tvarkos ir saugumo įstatymą ir Baudžiamosios teisės (kodifikavimo ir reformos) įstatymą, nes šių įstatymų nuostatos buvo panaudotos pagrindinėms teisėms apriboti;
 - 8. yra susirūpinęs, kad iki šiol nėra jokių Zimbabvės teisingumo sistemos, kuri, daugelio nuomone, laikoma ypač prijaučiančia Zimbabvės Afrikos nacionalinei sąjungai-Patriotiniam frontui (angl. Zanu-PF), pokyčių;
 - 9. pritaria tam, kad, kaip reikalaujama neseniai vyriausybės biuletenyje paskelbtame rinkimų

RC\926557LT.doc

PE503.578v01-00 }
PE503.587v01-00 }
PE503.589v01-00 }
PE503.591v01-00 }
PE503.593v01-00 } RC1

įstatymo pakeitime, ir turint mintyje rinkimus, Žmogaus teisių komisija, kuri turėtų nepriklausomai ir skaidriai spręsti neatidėliotinus žmogaus teisių klausimus ir, tikimasi, tirti skundus dėl žmogaus teisių, aktyviai dalyvautų konsultuojant žmogaus teisėms palankių teisės aktų klausimu ir skatintų bei saugotų žmogaus teises apskritai;

10. vertina tai, kad įsteigta Zimbabvės žmogaus teisių komisija, tačiau yra susirūpinęs, kad jai nebuvo suteikta jokių didelių pajėgumų, kad jais pasinaudodama ji galėtų veikti nepriklausomai ir pasiekti savo tikslų, susijusių su neatidėliotinu šaliai kylančių žmogaus teisių problemų sprendimu;
11. ragina Zimbabvės vyriausybę imtis reikalingų priemonių, įskaitant teisinės valstybės, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms atkūrimą, ir visų pirma surengti taikų ir patikimą konstitucinį referendumą ir pasiruošti rinkimams, kurie atitiktų pripažintus tarptautinius standartus, kad būtų galima netaikyti tikslinių priemonių;
12. primygtinai ragina Pietų Afrikos vystymosi bendriją (PAVB) aktyviau dalyvauti šiomis aplinkybėmis; mano, kad ši regioninė organizacija turi atlikti svarbų vaidmenį užtikrinant Visuotinio politinio susitarimo vykdymą, be kita ko, primygtinai pareikalauti, kad susitarimas ir ypač jo 13 straipsnis būtų įgyvendinami siekiant užtikrinti, kad policijos ir kitų saugumo pajėgų veiksmai būtų nešališki;
13. ragina PAVB prieš organizuojant būsimus rinkimus Zimbabvėje įvertinti žmogaus teisių padėtį ir PAVB demokratiniams rinkimams taikomus principus ir gaires;
14. ragina ankstyvu etapu siųsti užtektinai tarptautinių stebėtojų, ypač PAVB ir Panafrikos Parlamento, ir kad jie liktų vietoje prieš rinkimus ir po jų siekiant atgrasyti nuo smurto ir bauginimo ir šiomis aplinkybėmis bendradarbiauti su Žmogaus teisių komisija;
15. pritaria šiuo metu taikomoms tikslinėms ES priemonėms, kurios yra atsakas į politinę ir žmogaus teisių padėtį Zimbabvėje, ir metiniams sprendimams, kurie leistų ES nuolat stebėti Zimbabvės vyriausybės aukšto rango veikėjus; primygtinai ragina Nacionalinę vienybės vyriausybę imtis reikalingų veiksmų, kad šios priemonės galėtų būti laiku nutrauktos;
16. ragina ES delegaciją Hararėje ir toliau siūlyti pagalbą Zimbabvės nacionalinei vienybės vyriausybei siekiant pagerinti žmogaus teisių padėtį turint mintyje taikius ir patikimus rinkimus, atitinkančius standartus, kurių ES tikisi iš visų savo prekybos partnerių;
17. apgailestauja, kad laikinajame ekonominės partnerystės susitarime (EPS), sudarytame su keturiomis Rytų ir Pietų Afrikos (angl. ESA) valstybėmis, įskaitant Zimbabvę, nėra tvirtos nuostatos dėl žmogaus teisių; dar kartą ragina, kad visuose ES sudarytuose prekybos susitarimuose būtų privaloma nuostata dėl žmogaus teisių ir kad dėl jos nebūtų deramasi; primygtinai ragina Europos Komisiją, kad tęsiant derybas dėl galutinio EPS su Rytų ir Pietų Afrikos valstybėmis tam būtų teikiamas prioritetasis;
18. pabrėžia, kad šiomis aplinkybėmis ir toliau turi išlikti sustabdytas ES vystomasis bendradarbiavimas (Kotonu susitarimo 96 straipsnis), tačiau ES ir toliau įsipareigoja remti vietos gyventojus;

19. ragina Pasaulio banką ir Zimbabvę gerbti tarptautinio teismo sprendimus;
20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Europos Komisijai, Sąjungos vyriausiajai įgalotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, EIVT, Zimbabvės vyriausybei ir parlamentui, Pietų Afrikos vystymosi bendrijos vyriausybėms, Pasaulio bankui, Tautų sandraugos generaliniam sekretoriui ir Panafrikos Parlamentui.